

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА: ЛИКОВНА КУЛТУРА

РАЗРЕД: ТРЕЋИ

СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА: 2

ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА: 72

ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА:

Општи циљ програма:

Општи циљ наставе ликовне културе је да омогући ученику са оштећеним видом развој способности ликовног изражавања, стицање осјећаја за лијепо и естетски прихватљиво као и развијање љубави према предмету у складу са индивидуалним могућностима сваког ученика.

Посебни циљеви програма:

- Схватање ликовног рада као израза индивидуалног осјећања, доживљаја и стваралачке имагинације;
- стицања способности опажања, сјећања, објашњавања и реконструкције појаве или ситуације;
- стицање искуства о хуманизацији животног и радног простора, контрасту облика, карактеру облика, кориштењу материјала за рад, тактилним знаковима, опажањима положаја облика, стварања појединих фигура помоћу различитих материјала.

САДРЖАЈ ПРОГРАМА

Наставна тема

Оквирни број часова

1. Изглед употребних предмета	8
2. Одређени предмет као подстицај за рад	10
3. Преобликовање материјала или предмета њиховим обликовањем	4
4. Положај облика у простору	4
5. Цртање и лијепљење	10
6. Моделовање	12
7. Тактилност и обликовање	16
8. Индивидуално кориштење различитих материјала за рад	8

Оперативни циљеви/Исходи	Садржаји програма /Појмови	Корелација са другим наставним предметима
Тема 1: Изглед употребних предмета (8)		
Ученик треба да: <ul style="list-style-type: none"> • разликује изглед и функцију употребних предмета који су прилагођени ученичком узрасту и оних који нису; • одређеном предмету предложи	<ul style="list-style-type: none"> • Предмети који су прилагођени ученичком узрасту. • Предмети који нису прилагођени ученичком узрасту. • Преобликовање	

<ul style="list-style-type: none"> промјену намјене и изгледа; одређени предмет преобликује; покаже како преобликовати неки предмет. 	<ul style="list-style-type: none"> предмета. Завршни рад. 	
Тема 2: Одређени предмет као подстицај за рад (10)		
Ученик треба да: <ul style="list-style-type: none"> на основу карактеристика неког предмета креативно изрази; на основу ријечи, забиљешке или музичке вињете ликовно и креативно се изрази. 	<ul style="list-style-type: none"> Акција, радња, доживљај. Ријеч, забиљешка, музичка вињета. Завршни рад. 	Српски језик (садржаји из књижевности). Музичка култура (дјечије стваралаштво).
Тема 3: Преобликовање материјала или предмета њиховим обликовање (4)		
Ученик треба да: <ul style="list-style-type: none"> сврста предмете према особинама (материјал, величина, облик, функција); спајањем два или више предмета предложи изглед и намјену неког новог предмета; одређене предмете преобликује у смислу намјене и изгледа; покаже како спајањем преобликовати предмет. 	<ul style="list-style-type: none"> Акција, радња, доживљај. Ријеч, забиљешка, музичка вињета. Завршни рад. 	Математика (класификација предмета према својствима).
Тема 4: Положај облика у простору (4)		
Ученик треба да: <ul style="list-style-type: none"> уочи положај облика у простору; ликовно изрази положај облика у простору; покаже положај облика у простору. 	<ul style="list-style-type: none"> Положај једног облика у простору. Положај више облика у простору. 	Математика (геометријске фигуре). Природа и друштво (оријентација у времену и простору, изглед мјеста и околине).
Тема 5: Цртање и лијепљење (10)		
Ученик треба да: <ul style="list-style-type: none"> у потпуности овлада појмом линије; успјешно црта линије, повезује их и ствара једноставније облике; користи разне материјале приликом лијепљења; препознаје лијепљене облике. 	<ul style="list-style-type: none"> Цртање једноставнијих линија. Повезивање линија. Уочавање и препознавање једноставнијих дводимензионалних цртежа. Спајање облика лијепљењем. Препознавање лијепљених облика. 	Математика (геометријске фигуре). Српски језик (садржаји из књижевности). Природа и друштво (оријентација у простору).
Тема 6: Моделовање (12)		
Ученик треба да: <ul style="list-style-type: none"> манипулише са материјалом за моделовање (у оквиру 	<ul style="list-style-type: none"> Манипулисање материјалом за моделовање. Упознавање са 	Математика (геометријске фигуре). Природа и друштво (оријентација у времену

<p>могућности);</p> <ul style="list-style-type: none"> • препозна разне врсте модела; • прави једноставније моделе предмета; • уочи битније карактеристике предмета. 	<p>различитим врстама модела.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Посматрање разних предмета и њихово моделовање. • Вјежбе 	<p>и простору, изглед мјеста и околине, биљни и животињски свијет).</p>
<p>Тема 7: Тактилност и обликовање (16)</p>		
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • уочи финије разлике међу материјалима; • опази крупније детаље на предметима, моделима биљака и животиња; • обликује једноставније предмете; • познаје рад са више материјала. 	<ul style="list-style-type: none"> • Уочавање различитих материјала (врста материјала, храпавост, величина). • Уочавање детаља приликом "посматрања" предмета, биљака и животиња. • Обликовање појединих предмета. • Обликовање по моделу. • Рад са више материјала. 	<p>Математика (геометријске фигуре) Природа и друштво (оријентација у времену и простору, изглед мјеста и околине). Српски језик (садржаји из књижевности).</p>

ДИДАКТИЧКА УПУТСТВА И ПРЕПОРУКЕ:

- инсистирати на заједничкој анализи употребног предмета и подстицати ученике да предложе промјену намјене одређеног предмета;
- подстицати ученике да сами уочавају положај разних предмета у простору и њихове међусобне односе;
- уз активно вјежбање ученик ће стећи представе о рељефној линији, а моћи ће и успјешно радити на пластичној фолији за рељефно цртање;
- чињеница, да чичак табла у потпуности активира чуло додира код слијепих ученика, се може искористити за побуђивање интересовања за рад, али и потпунији развој тактилне перцепције и стваралачких способности;
- инсистирати на интезивном тактилном опажању које подразумејева и уочавање финијих разлика међу материјалима, као и запажање детаља, ради стварања што бољих услова за обраду садржаја из обликовања и вајања;
- Неопходна наставна средства: Тактилни предмети, рељефни приказ, радна површина, материјали за вајање, табла за цртање (са пластичном фолијом), табла за лијепљење, пластелин, глина, пијесак, природна средства (плодови, кора од дрвета и сл.) разни модели и предмети.